

Al terra, en primer pla, una part de la sèrie de la Bibliogeometria. I a la paret els treballs sobre paper dels Naturalismes

ARTS VISUALS

Toni Giró, l'art i l'obsolescència de tot plegat

Abel Figueres 12 des. 2022

Actualment coincideixen en el temps dues exposicions de Toni Giró, un artista car de veure, que ens fan pensar en l'obsolescència de totes les coses, en allò que caduca, que desapareix, que s'oblida.

Toni Giró. L'obsolet absolut

Can Manyé Espai d'Art i Creació. Alella.

Fins al 18 de desembre.

Toni Giró. Revelacions 2013-2019

Galeria El quadern robot. Barcelona.

Fins al 28 de gener de 2023.

A l'Espai d'Art i Creació de Can Manyé, d'Alella, hi podem veure un esplèndid recull de peces que formen alhora una mena d'instal·lació. L'exposició, en paraules del propi autor, tracta del pas del temps, de la caducitat d'allò que creiem inamovible.

Just a l'entrar, en un racó, trobem una prestatgeria de *Volums muts*. Es tracta d'una mena de biblioteca raconera, d'un expositor d'escultures minimalistes, d'una estanteria d'objectes, on s'exposen peces de dimensions més aviat reduïdes, de formes cilíndriques o de seccions de cilindres de diverses amplades i diferents alçades. Són peces compactes, opaques, fetes de formigó amb tonalitats grises i terroses, que converteixen en volums sòlids els espais buits interiors i les separacions entre pàgines de llibres que no hi són.

Imatge de la prestatgeria amb els Volums muts

Quan entrem a l'espai central ens trobem davant d'una esplèndida instal·lació de peces escampades pel terra de manera ordenada. Les mides i la col·locació de *Bibliogeometria* (36 peces en total, 6 per cada costat i renglera), que conformen una mena de gran quadrat i s'escampen als nostres peus, ens evoquen els ressons de les escultures horitzontals d'artistes minimalistes com ara Carl André.

Però, quan ens hi acostem, veiem que, en aquest cas, els "volums muts" estan combinats amb llibres reals mig oberts i tenen la forma dels diferents espais que resten entre les tapes o entre les pàgines, de manera que, uns i altres s'ajusten, s'encadellen i es completen per formar una petita escultura compacte.

Els llibres reals que formen part d'aquestes obres tridimensionals són volums obsolets, que l'artista ha trobat llençats o abandonats, que fan pensar en totes aquelles informacions i coneixements que deixem de banda, que menystenim, que refusem. Quants manuals tècnics i professionals trobem llançats a les escombraries, quants textos sobre "noves tecnologies" que han deixat de ser-ho ràpidament, quants llibres de text, enciclopèdies, diccionaris, històries de l'art, quantes novel·les que han passat de moda, quanta poesia abandonada.

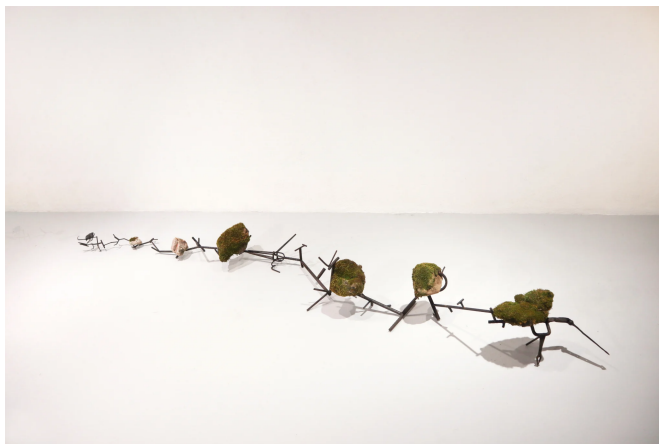
Vista general de les 36 peces de *Bibliogeometria*

Confrontada amb aquesta *Bibliogeometria* i ocupant tot un pany de paret, l'autor ha disposat una selecció de 30 dibuixos de la sèrie *Naturalismes*. En aquest cas es tracta de dibuixos acolorits sobre paper realitzats amb materials quotidians, pobres i senzills, com ara la cendra, el grafit, la tinta, el iode, o amb la participació d'elements naturals com la pols, la llum del sol o la humitat.

El valor de les textures i els efectes produïts pels processos de treball, pel pas del temps, són els principals protagonistes d'aquests dibuixos. Entre els objectes i subjectes representats, a banda de la proliferació de textures abstractes de gran qualitat i bellesa, sobresurten els elements vegetals (flors, fulles, cards), els animals (ossos, cranis, cargols, l'aranya de l'estudi) i altres imatges o records amb un caire més simbòlic o connotatiu com ara un bust de Posidó o una trampa per a cargols.

El diàleg entre les escultures i els dibuixos esdevé una manera d'abastar els records més diversos, de prendre consciència del temps que passa, des de diferents formes d'expressió i punts de vista.

Al voltant d'aquestes dues sèries orbiten també alguns altres treballs diversos però que comparteixen les mateixes preocupacions de fons. Reptant pel terra trobem una curiosa peça allargada, que pot recordar un centpeus, formada per molt diferents trossos d'ànimes de ferro soldades que enfilen pedres recobertes de molsa. *Escriptural* fa pensar tant en una escriptura fragmentada com en una partitura musical i l'aparició de la molsa aporta un altre cop la constant referència al pas del temps, a la colonització parasitària, a la intervenció continua dels elements naturals en qualsevol procés vital.

Vista de la peça *Escriptural*

Algunes peces tridimensionals de paret o situades sobre el terra giren al voltant del concepte i de la idea que *L'escultura és un forat*. Altres, com *El coll al peu*, juguen a invertir frases fetes a la recerca de nous significats i connotacions diverses tot transgredint allò més convencional i establert. En un petit prestatge a la paret s'exposa *Obsolet absolut*, un llibre d'artista que dona nom a tota l'exposició. En aquest cas es tracta de l'apropiació i la manipulació de les imatges d'un llibre trobat, una "Història natural de la creació", a les que l'autor afegeix textos sobreimpressos que s'obren a noves significacions o cerca altres continuïtats visuals entre imatges que duen a noves lectures.

Quasi paral·lelament, la Galeria El quadern robat, de Barcelona, i la seva *alma mater* Anna Belsa, han tingut l'encert de reunir una sèrie de treballs, gairebé tots inèdits, realitzats entre el 2013 i el 2019. Són dibuixos al clarobscur que l'artista va realitzar amb pols de grafit, treballant amb les mans, amb draps i amb gomes d'esborrar.

La temàtica i el protagonisme principal d'aquesta sèrie de dibuixos intensos i obscurs a la vegada, són cotxes en flames, una de les imatges paradigmàtiques de tota mena d'accidents, de revoltes i de protestes. Són imatges que incideixen en la típica atracció-repulsió que ens provoquen les coses que es cremen, el foc, els objectes en flames. Les zones del dibuix on apareix el foc estan aconseguides a base d'esborrar i fer desaparèixer la negror del grafit, d'il·luminar l'obscuritat i deixar al descobert el color del paper de base. D'aquesta manera, Giró, com els pintors barrocs, cerca revelar la imatge, fer-la néixer, fer-la visible partint de la foscor. Potser per això titula aquesta sèrie *Revelacions*.

Un dels dibuixos exposats a la Galeria El quadern robat

Malgrat el record llunyà dels cotxes accidentats, com els de la sèrie de fotografies *Five Deaths* (1963) d'Andy Warhol, aquestes imatges de Giró dibuixades amb les mans i amb una tècnica tradicional, ens fan pensar més aviat en problemàtiques socials més quotidianes, en els petits esclats violents de protesta davant de la gran violència institucional i institucionalitzada, a les respostes desesperades enfront dels abusos dels poders i de les injustícies de tota mena.

És evident, com recorda el propi artista, que vivim immersos en una obsolescència permanent, atordits i desconcertats respecte al present accelerat, a la incertesa del futur i a la nostàlgia del passat. Les seves escultures i els seus dibuixos pretenen revelar la

magnitud d'aquest drama i recordar tot allò que desapareix, que caduca, que s'oblida. Tot un al·legat contra la des-memòria i l'obsolescència programada.

Abel Figueres

Llicenciat en Belles Arts (especialitats en escultura i gravat). Ha estat catedràtic d'Ensenyament Secundari i professor del Batxillerat d'Arts Plàstiques, Imatge i

Disseny des de 1977 fins al 2016. S'ha dedicat a l'ensenyament de l'art, del dibuix i/o del disseny en diversos llocs i a diferents nivells. Interessat per les relacions entre la teoria, la pràctica, l'educació i la crítica de l'art i del disseny, ha publicat nombrosos articles i textos a diaris, revistes i catàlegs.